AVİM
AVRASYA İNCELEMELERİ MERKEZİ
CENTER FOR EURASIAN STUDIES

AVİM Yorum • No: 2023 / 41 • Ekim 2023

ANCA'NIN SON ZAMANLARDA ARTAN SALDIRGAN PAYLAŞIMLARI VE EYLEMLERİ

Hazel ÇAĞAN ELBİR

Analist

Karabağ Azerbaycanın topraklarına yeniden dahil olduktan sonra saldırgan paylaşımları ve eylemleri ile Amerika Ermeni Ulusal Komitesi (İng. Armenian National Committee of America, ANCA), son zamanlarda saldırganlık dozunu iyice artırmıştır. 24 Eylül 2023 tarihinde ANCA İcra Direktörü Aram Hamparian Ermenistan Başbakanı Nikol Paşinyana yönelik ölüm tehdidi imalı paylaşımları ile terör bağlantısını hatırlatmıştır. 29 Eylül 2023 tarihinde ise Güney Kaliforniya Üniversitesinde Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı yetkililerine yönelik gerçekleşen sözlü ve fiziksel saldırılar da bu anlayışın ve terör yönteminin canlandırılmaya çalışılmasının yeni bir göstergesi olmuştur.

25 Eylül 2023 tarihinde Amerika Birleşik Devletleri Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Matthew Miller düzenlediği basın toplantısında soruları yanıtlamıştır. Sorulardan biri de ANCA İcra Direktörü Aram Hamparianın Ermenistan Başbakanı Nikol Paşinyana yönelik ölüm tehdidi imalı paylaşımlarıdır.

Washington merkezli ANCA İcra Direktörü Aram Hamparian 24 Eylül 2023 tarihinde Facebook hesabından bir dizi İngilizce bir paylaşım yaparak Karabağdaki durum üzerinden Ermenistan başbakanını ve onu koruyan güvenlik görevlisini eleştirmiştir. Paylaşımlardan birinde Paşinyanı koruyan bir Ermeninin ruhuna maaş çekinden daha fazla değer verdiği an [1] ifadelerini kullanmış, tırnak içinde, bu bir tür çağrı ya da bir güvenlik görevlisini seçilmiş bir başbakana karşı harekete geçmesi için çağrıda bulunmuştur[2].

ABDde yerleşik önde gelen bir lobi grubunun yöneticisinin böyle bir çağrıda bulunmasının ABDnin demokratik değerlerine ve hukukuna uygun olup olmadığı sorulmuştur. Ayrıca adıgeçenin ABDde sosyal medya aracılığıyla bir hükümeti devirmek için çaba sarf etmesinin ve hatta bu amaçla silahlı güç kullanılmasını istemesinin ne kadar doğru olduğu da ABD Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Millera yöneltilen sorulardan biridir.

ABD Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Miller, bahsedilen paylaşımı görmediğini ve kendisine ilk kez okunan haberlerle ilgili olarak özellikle yorum yapmakta her zaman tereddüt ettiğini ifade etmiştir. Konunun bağlamının tamamını görmek istediğini söylemiştir. Ancak genel olarak hükümet yetkililerine yönelik tehditleri ya da yasal olarak seçilmiş hükümetleri devirmeye yönelik her türlü girişimi her zaman kınadığının altını çizmiştir.

29 Eylül 2023 tarihinde ise, Güney Kaliforniya Üniversitesinde Annaberg Gazetecilik Okulu ve Yunus Emre Enstitüsü eş evsahipliğinde düzenlenen Türkiyenin Kamu Diplomasisi konulu konferansa katılan Dışişleri yetkilileri radikal Ermeni gruplar tarafından hedef alınmıştır. Protesto sırasında Dışişleri yetkilileri sözlü ve fiziki tacize uğramıştır[3]. Saldırıya maruz kalanlardan biri de Türkiyenin Vaşington Büyükelçisidir. T.C. Vaşington Büyükelçisi Murat Mercan saldırıya ilişkin açıklamalarını[4] YouTubeda paylaşmıştır. Büyükelçi Mercan, konferansın günler öncesinde ANCA başta olmak üzere bazı aşırı gruplar ve gençlik örgütleri tarafından engellenmek istediğini belirtmiştir. Los Angeles Polis Departmanının olayla yakından ilgilendiğini, göstericilerin 10u kadın 1i erkek olmak üzere 11 kişiden oluştuğunu söylemiştir. Büyükelçi mercan, protesto karşısında tepki vermediklerini ve bu durumun da onları daha da fazla çileden çıkardığını ifade etmiştir.

Hatırlanacağı gibi, Türk diplomatları ve aile fertleri yakın tarihimizde bir dizi terör saldırısına maruz kalmıştır. ABDde cereyan eden saldırılarda 27 Ocak 1973 tarihinde Başkonsolos Mehmet Baydar ve Konsolos Bahadır Demir, takıntılı ve akli dengesi yerinde olmayan katil Gourgen Yanikian tarafından pusuya düşürülmüştür. Diplomatlarımıza yönelik gerçekleştirilen bu ilk saldırının öncesinde Ermeni protestocular tarafından ölüm tehdidi alındığının belirtilmesine ve çok sayıda eylem gerçekleşmesine rağmen, ABD yetkilileri tarafından ciddiye alınmamıştır. Dokuz yıl sonra ise, 28 Ocak 1982 tarihinde ise Los Angeles Başkonsolosumuz Kemal Arıkan, Ermeni Soykırımı için Adalet Komandoları (İng. Justice Commandos of the Armenian Genocide, JCAG) adlı terör örgütünün çocuk yaştaki iki üyesi tarafından trafik ışıklarında canice katledilmiştir. JCAG, ANCAnın açıkça desteklediği, gençlik örgütlerindeki küçücük çocukların bu şekilde eğitildiği Ermeni Gençlik Federasyonu (İng. Armenian Youth Federation, AYF) çıkışlı çocukların birer teröriste dönüştürüldüğü bir terör örgütüdür. Yakalanan terörist Hampig Sassounianın tahliye edilmesi için finansal olarak destek sağlayan ise ANCAdır[5]. Terörist Sassounian ise 2021 tarihinde salıverildikten sonra da gizli bir şekilde götürüldüğü Erivanda Türkiye ve Azerbaycan karşıtı eylemlerine devam etmektedir.

Türkiyenin Los Angeles Başkonsolosu Kemal Arıkanın 28 Ocak 1982 tarihinde öldürülmesinden yaklaşık üç ay sonra, Boston Fahri Başkonsolosu Orhan Gündüz de vurulmuştur. Bu cinayeti de terör örgütü JCAG üstlenmiştir. Ermeni aşırı milliyetçi teröristler, Fahri Başkonsolos Orhan Gündüzün önce bürosunu bombalamış, bir süre sonra da kendisini şehit etmişlerdir. Bombalama olayı 22 Mart 1982de, suikast ise 4 Mayıs 1982 tarihinde gerçekleştirilmiştir[6]. FBI, Orhan Gündüz dosyasını 40 yıl boyunca kilit altında tutmuştur. Orhan Gündüz hakkındaki FBI dosyasının açıklanmasına yönelik talepler neredeyse on yıl cevapsız kalmış, sonuç olarak 2021 yılında FBI dosyalarının yaklaşık 4000 sayfasını MuckRock ile paylaşmıştır. Daha önceki yazılarımızda, MuckRockun araştırmacı gazetecilerin kurmuş olduğu bir internet sitesi olduğunu ve dosyaların içeriğinin MuckRock tarafından geçtiğimiz yıl yayınlandığını belirtmiştik[7].

Yayınlanan dosyalar arasında, 1982 yılının sonunda, Orhan Gündüzün muhtemel tetikçisi de dahil olmak üzere terörist grupla bağlantılı olduğu iddia edilen beş kişinin, Fahri Başkonsolos Gündüzün bürosunun bombalanması olayı ile de bağlantılı olduklarına işaret eden FBI notları da bulunmaktadır. Kırk yıl sonra, bu teröristlerin bazıları hala hayatta olup, ABDde serbestçe yaşamlarını sürdürmeye ve Ermeni diasporasından destek

görmeye devam etmektedirler[8].

1973 tarihinden günümüze elli yıl geçmiştir ancak terörü finanse eden zihniyet hiçbir değişim emaresi göstermemiştir. ANCAnın sosyal medya paylaşımlarına dikkat edildiğinde, bir zamanlar kendileri ile beraber hareket eden isimlerden ABD Başkanı Joe Biden, Samantha Power gibi isimlere dahi yönelik suçlamalar ve nefret söylemlerinde bulunduğu görülmektedir. Elli yıldan beri benzer söylemlerde ve çağrılarda bulunan ANCA ve bağlı gençlik örgütlerinin tehlike saçtığı ve nefret çığırtkanlıklarını eyleme döktüğü görülmektedir. Kendilerini destekleyen ABD yetkililerini dahi hedef gösteren bir kuruluşun ABD tarafından yakından izlenmesi ve olası saldırılarının engellenmesi küresel terörün yeniden başlamadan önüne geçilmesinde yararlı olabilecektir.

**Görsel: https://anca.org/youth/*

[1] Years from now, children yet unborn will ask their grandfathers: Babig, what did you do when Artsakh was attacked? Did you defend our homeland, did you protect our people?

Far too many - many of them cops reaping robust cash bonuses today - will stare down at their shoes in shame and either mumble a lie or admit: I defended Nikol Pashinyan against his own people., 23 Eylül 2023; The moment an Armenian guarding Pashinyan values his souls more than his paycheck., Facebook, 24 Eylül 2023. https://www.facebook.com/aram.hamparian.

[2] Department Press Briefing September 25, 2023, state.gov, https://www.state.gov/briefings/department-press-briefing-september-25-2023/.

[3] No: 239, 30 Eylül 2023, Güney Kaliforniya Üniversitesi'nde Düzenlenen Türkiye'nin Kamu Diplomasisi Konulu Konferansta Radikal Ermeni Grupların Konferansa Katılanlara Saldırısı Hk., mfa.gov.tr, 30 Eylül 2023, https://www.mfa.gov.tr/no_-239_-guney-kaliforniya-universitesi-nde-duzenlenen-turkiye-nin-kamu-diplomasisi-konulu-konferansta-radikal-ermeni-gruplarin-konferansa-katilanlara-saldirisi-hk.tr.mfa.

[4] Washington Büyükelçisi Mercan'dan ABD'de radikal Ermeni grupların saldırısına ilişkin açıklama, 30 Eylül 2023, https://www.youtube.com/watch?v=Z4T5nI1S5J8.

[5] ABD Dışişleri Bakanlığı Sözcüsüne Ermeni Lobisi Yöneticisinin Tartışma Yaratan Paylaşımı Soruldu, TRT Haber, 26 Eylül 2023, https://www.trthaber.com/haber/dunya/abd-disisleri-bakanligi-sozcusune-ermeni-lobisi-yoneticisinin-tartisma-yaratan-paylasimi-soruldu-798375.html.

[6] Şehit Diplomatlarımız: Boston Fahri Başkonsolosu Orhan Gündüz (4 MAYIS 1982), 4 Mayıs 2023, https://avim.org.tr/tr/Yorum/SEHIT-DIPLOMATLARIMIZ-BOSTON-FAHRI-BASKONSOLOSU-ORHAN-GUNDUZ-4-MAYIS-1982.

[7] Şehit Diplomatlarımız ☀https://avim.org.tr/tr/Yorum/SEHIT-DIPLOMATLARIMIZ-BOSTON-FAHRI-BASKONSOLOSU-ORHAN-GUNDUZ-4-MAYIS-1982.

[8] Şehit Diplomatlarımız ☀https://avim.org.tr/tr/Yorum/SEHIT-DIPLOMATLARIMIZ-BOSTON-FAHRI-BASKONSOLOSU-ORHAN-GUNDUZ-4-MAYIS-1982.

Yazar Hakkında :

Hazel Çağan-Elbir AVİM'de analist olarak çalışmaktadır. Çağan-Elbir, Atılım Üniversitesi Politik Ekonomi bölümünde doktora çalışmalarına devam etmektedir.

Atıfta bulunmak için: ELBİR, Hazel ÇAĞAN. 2026. "ANCA'NIN SON ZAMANLARDA ARTAN SALDIRGAN PAYLAŞIMLARI VE EYLEMLERİ." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2023 / 41. Ekim 05. Erişim Ekim 30, 2026. https://avimbulten.org/public/tr/Yorum/ANCA-NIN-SON-ZAMANLARDA-ARTAN-SALDIRGAN-PAYLASIMLARI-VE-EYLEMLERI

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE
Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax**: +90 (312) 438 50 26
@avimorgtr
https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi
E-Posta: info@avim.org.tr
http://avim.org.tr

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır